

Legyező - A gyermek Bacchus diadala

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám: 4171

Készítés ideje: 1730 KÖRÜL

Készítés helye: Itália (feltehetően)

Anyag: elefántcsont; papír; sárgaréz

Technika: áttört; festett

Méreték: magasság: 27,2 cm
szélesség: 47 cm

Huszonegy darab áttört és festett elefántcsont küllőn gouache festésű papírlap. A küllőket gyöngyház alátétes sárgaréz szegecs fogja össze.

Keleties ízlésű, finoman arannyal festett, barna alapú kagyló- és felhőmotívumok, levélfüzérek és zöld szőlőlevelek keretezik a lapot. Erdős környezetben, közepén, sziklán ül a gyermek Bacchus, egyik kezét csípőjén nyugtatja, másikkal hosszú botjára támaszkodik. Jobbról térdelő, szárnyas puttó gyümölcsökkel teli kosarat nyújt felé. Körülöttük koson lovagló, ivó, zenélő, táncoló gyermekek, köztük egy gyermek faun. A háttérben antik templomrom.

A hátlapot arany kontúrozású és belső rajzú, színes, chinoiserie virágornamentika keretezi, melyet három helyen a zeneművészetre, az építőművészetre és a festőművészetre utaló eszközök, valamint két helyen pillangók szakítják meg. A lap közepén a rajzművészet allegóriája: egy álló gyermek nagyméretű lapot tart két ülő gyermek elé, egyikük a lapra mutat, melyen egy álló figura látható, amint nagyméretű lapot tart két ülő gyermek elé, akik közül az egyik a lapra mutat.

A küllők legfelső, közvetlenül a lap alatti része kagyló formájú. Felső harmada aprólékos indadísszel áttört – balról és jobbról a negyedik sárkányszerű szörnyet rejt –, e fölött (a kagylóformákon) és alatt virágzó barackfa ág fut végig rajtuk. A záróküllőkön az áttört indadísz ismétlődik. Teljesen összezárva cakkozott mintát mutat a küllők legalsó része. Az ábrázolás feltételezhető előképe ez idáig nem ismert.

Irodalom

- Maros Donka Szilvia: *Bájos semmiségek. Az Iparművészeti Múzeum legyezőgyűjteménye (1700-1920)*. Balassi Kiadó - Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2002. - Nr. 9.

